

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 43 (3489) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Stockholmi szovjet körök borulatóan nyilatkoznak a finn- szovjet megegyezésről

**Török vélemény szerint lehetetlen a finn-szovjet békekötés,
legfeljebb fegyverszünetről lehet szó. Az angolok elejtik Péter
király kormányát és politikailag is Titot támogatják**

Sztalin levelet intézett Roosevelthez

Zürichből jelentik: (B. T.) A stockholmi szovjet körök továbbra is borulatóan nyilatkoznak a finn-szovjet megegyezésről — írja a Neue Zürcher Zeitung. Határozottan kijelentik, hogy Paasikivi eddig sem közvetlen, sem közvetve érintkezést nem keresett az oroszokkal. Egyébként szovjet körökben az a vélemény, hogy a finnek nincsenek abban a helyzetben, de még szándékukban sincs, hogy a német hadosztályoknak Finnországból való visszavonását végrehajtsák. Szovjet körök azt mondják, hogy Paasikivinek nincs kielégítő felhatalmazása. Világos azonban, hogy minél tovább halogatták ezt az ügyet, annál súlyosabbak lehetnek a feltételek. Svéd körök kevésbé borulatóak, bár ott is az a vélemény, hogy pozitív eredményt nem lehet gyorsan elérni.

Izmirből jelentik: (MTI) A La Turquia vezérék szerint Finnország számára lehetetlen békét kötni legfeljebb fegyverszünetet. Ennek feltétele azonban az, hogy a német védőerő elhagyja Finnországot és engedje meg, hogy a vörös hadsereg Norvégiáig nyomuljon. Ha tehát Finnország békét is kérne, ugyanolyan helyzetbe jutna, mint Olaszország, amelyben az idegenek tovább viaskodnak. Ebben a háborúban sem Finnország, sem más hadviselő állam nem köthet különbékét, mivel a világ teljes háborúban van, csak teljes békéről lehet szó. A hadműveleteknek semmi más megoldás nem lehet véget.

Lisszabonból jelentik (MTI): Mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, Roosevelt kijelentette, hogy a szovjet washingtoni nagykövete hétfőn átadta neki Sztalin levelet. Az elnök nem volt hajlandó nyilatkozni a levél tartalmáról.

Washingtonból jelentik Bud. Tud.: Roosevelt a keddi sajtóértekezleten külön kiemelte Churchillnek azt a figyelmeztetését, hogy a háború Európában esetleg ebben az évben nem ér véget. Állandóan figyelmeztetik a közvéleményt a derüléstől és Churchill figyelmeztetését a túlzott derüléstől felé megismétli.

Szovjet gépek bombázták Stockholmot és környékét

Lisszabonból jelentik (MTI): A brit hírszolgálat közlése szerint a stockholmi rádió kedden este közölte a svéd légvédelmi vezérkar hivatalos jelentését, amely így szólt: Kedden este néhány idegen repülőgép kelet felől jövet átrepült Stockholm és a közelében levő szigetesoport fölött. Ugyanakkor Hamarby közelében és Aratára is, Stockholm déli városrészeiben este 9 óra tájban súlyos robbanás történt, melynek következtében az ablakok betörték. A robbanást nyilván az idegen gépekről ledobott bombák okozhatták.

Stockholmból jelentik (MTI): A Német Távirati Iroda jelenti: Azoknak a bombáknak a szilánkjából, amelyeket kedden este 9 órakor Stockholmra és környékére ledobtak, megállapították,

hogy kétségtelenül szovjet repülőgépek dobták le. A Straegnaes felett elszállt repülőgépek alacsonyra ereszkedtek le a kaszárnyák fölé, amelyek közelében 3 bombát dobtak le. Két katonát ezekről megsebesített. Stockholmban, ahol a város déli részére hullott több bomba két ember komolyan megsérült. Az ablakok tizezrei törtek le. A szilánkok károkat okoztak kirakatokban és a lakásokban. Egy bomba elpusztította a szabadtéri színpadot, ahol 5—6 méteres átmérőjű bombatöreser támadt. Körülbelül 5—6 méteres mélységben. Szakértők szerint a bombák 200, 100 és 25 kilogrammosak voltak. Ezenkívül több világítóbomba is hullott.

Erős német bombavető kötelékek támadták London

Lisszabonból jelentik (MTI): A brit hírszolgálat jelenti, hogy Londonban kedden este légiriadó volt. Közvetlenül a szirenák megszólalása után heves ágyútűz volt hallható.

Berlinből jelentik (MTI): Az Interim jelenti: A német légi erő erős bomba-

vető kötelékei, amelyek szerdára virradóra berepültek Délkeletanglia fölé. Londont támadták.

Milánóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az elmúlt napokban az Albániai hegyek célpontjait ellen indított

angolszász bombázások elpusztították a Róma közelében levő Grotta Terrata apátságot is. A görög katolikus rend apátságát 1004-ben alapították, a templomát 1025-ben szentelték fel. A XIII. századból való tornya rengeteg műértékkel rejtve. A kolostornak gazdag könyvtára is van, amelynek különösége több értékes apró könyvecské. A gazdag muzeumban az 6- és középkori műemlékeket helyezték el, köztük a III. századból való attikai síremlék.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interim jelenti: A csatorna mentén elhelyezett német és angol mossaehordó ágyúk szerdán reggel 4 óra 30 perctől 5 óra 10 percig heves párharcot vívtak. A németek legalább 30 nagygranátot lötek át a brit ütegekre, amelyek eredménytelenül próbálkoztak azzal, hogy eltalálják a csatornában haladó német járműveket.

Elejtik az angolok a kairói jugoszláv kormányt

Zürichből jelentik: (MTI) A Tat londoni tudósítója az angol külügyminiszteriummal szoros kapcsolatban álló Bartlett a News Chronicleben azt írja, hogy az angol kormány kétféle állásfoglalása a jugoszlávokkal szemben rövidesen véget ér. Az angolok eddig a kairói Purics kormányt ismerték el Jugoszlávia képviselőjének, míg kato-

nallag majdnem kizáróan Tito partizánjaival működtek együtt. Bartlett véleménye szerint illetékes angol körök végleg lemondtak arról a reményről, hogy Puricsól és hadügyminiszterétől, aki Mihailovics, bármilyen segítséget kapjanak. Mászóval ez azt jelenti, hogy a Titóval folytatott katonai együttműködési kiterjesztik politikai terre is.

Jurcsék Béla államtitkár beszéde a közellátási kérdések megoldásáról

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Az OMGE igazgatóválasztmányi ülésén beszédet mondott Jurcsék Béla közellátási államtitkár is. Kijelentette, hogy a beszállítási kötelezettséggel sikerül az ország közellátását biztosítani. A gazdák megmutatták, hogy hazafias kötelezettséget teljesítenek, amikor hatósági áron hozzák forgalomba terményeik túlnyomórészt és ezzel jogot is szereztek arra, hogy hatósági áron kapják meg a termeléshez elengedhetlenül szükséges ipari cikkeket. Az, hogy a mezőgazdaság megkapja ezeket a cikkeket, ma már a kormány programja.

A kormány elhatározása, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagok kizárólag csak a termelést szolgálják, luxuscikkeket nem lehet gyártani, hanem standard áruk készülnek. Minden termelői ágának úgy kell átérzeni feladatát, mint azt a mezőgazdaság tette.

Többmillió lábhelire van szüksége a mezőgazdaságnak és ha ezt a szükségletet egyszerre nem is tudjuk kiadni, kiszabott árú, mindenesetre tudunk juttatni, amit esetleg a kisipar fog véglegesen elkészíteni, de ez a juttatás pontok arányában a munkateljesítménynek megfelelően kell eljusson a részvételhez. Ez meg is történik.

A textiliparnál az is baj, hogy a magyar textilipar szövőképessége sokkal nagyobb, mint a fonóképesség és ez

megnehezíti az ellátást. Ezért kell segíteni a háziipart a közellátás érdekében.

A vasellátást is a pontozás szerint lehet megoldani, mert a szükséges vasmenyiséget biztosítani tudjuk. Ugyanúgy, mint a mezőgazdaságnak, az iparnak is teljesen hatósági áron kell forgalombahozni terményeit.

Az árkérdésben valóban némi korrekcióra van szükség. Igen fontos a munkáskérdés. Nem lehet elkerülni a munkaközvetítő bevezetését olyan alapon, hogy ellátását mindenki maga biztosítsa. Elő kell írni, mennyit kell mindenkinek munkában szolgáltatni. Amelyik réteg így sem akar dolgozni, azt munkatáborba kell küldeni. A feketepiacot pedig úgy törhetjük le, hogy a rendelkezésre álló ipari cikkek és szolgáltatások elosztásával az árut piacra dobjuk. A háború 5-ik évében mindenre ott jobban, mint más államok a háborúban.

Minisztertanácsot tartott a kormány

A MTI jelenti: A kormány tegnap Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután 5 órakor minisztertanácsra ülték össze. Időszerű kormányzati kérdésekkel foglalkoztak a késő esti órákig.

Sikertelen támadásokat jelentenek a németek Velikije Lukinál, az Ilmen és Pejpusz között

A romhalmazzá vált Krivoj-Rog és Chohn városokat kiürítették a németek. Hősi halált halt Stennermann altábornagy

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Csapatunk Krivoj-Rogban házról házra vívott súlyos küzdelemben állanak az előrenyomuló ellenséges erőkkel. Zvenyigorodka táján. Zsaskovtól keletre és a Berezinától délre véresen visszavertük az ellenség támadásait. A helyi betörések helyeit vagy megtisztítottuk, vagy elreteszteltük. Velikije Lukinál is sikertelenül támadott az ellenség. A volt Chohn városát minden katonai szempontból fontos berendezés elpusztítása után az arcvonal megrövidítése során tervszerűen kiürítettük, anélkül, hogy az ellenség zavarta volna mozdulatainkat. Az Ilmen és Pejpusz között megütsült az ellenséges támadások. A Csekkassitól nyugatra bekerített és kitért csapatok parancsnoka Stennermann altábornagy az utolsó napon tűzértségi kocsijában felalálatot kapott és hősi halált halt.

Olaszországban a nettunói hídfőnél csapatunk az ellenség makacs védekezése ellenére is megjavították állásait. Az ellenség ellentámadásait visszavertük. Az Apriliától délre bekerített csapatokat fokozatosan semmisítjük meg. Német csatrepülők éjszaka és nappal támadásokat intéztek az ellenség hajóforgalma ellen jó eredménnyel. Az anziói kikötőben két hajót 9.000 tonnával súlyosan megrongáltunk, több benzín- és löszraktárt elpusztítottunk.

Tegnap délután ellenséges repülőket erős vadászkisérlettel Nyugat- és Közép-németország területeit támadták meg. Az okozott kár csekély. Heves légi harcokban 33 ellenséges gépet lőttünk le, közöttük 24 darab négymotoros bombázót.

A mára virradó éjszaka néhány ellenséges zavaró repülőgépet Nyugat- és Délnyugat-Németországra dobott le bombákat.

Német gyors repülőgépek ma a korareggeli órákban a londoni körzetet támadták.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszáról: A német fedező kötelek Krivoj-Rog térségében hétfőn egész nap elkeseredett harcokban álltak a bolsevisták kal szemben. Bár az utolsó 48 óra véleménye összefüggésben a tervezett messzemenő hadművelettel, arra az elhatározásra vezetett, hogy Krivoj-Rog térségét kiürítsék, ezért két napja a robbantó utászok parancsnokai összeköttetésbe léptek a város ipari berendezéseinek felügyelőivel és felrobbantották minden katonai vagy hadigazdálkodási szempontból fontos terepet. Miután hétfőn délre a robbantóparancsnokság elvégezte feladatát és sor kerülhetett az utolsó biztosító erők kivonására a városból.

amelynek romhalmazzai a bolsevistákra semmi nyereséget nem jelentenek, a várost kiürítették. A kiürítés előtt elszállítottak minden fegyvert, élelmiszert és járművet.

Távóiról irányított bombákat alkalmaztak a németek a London elleni támadásnál

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Német harcirepülőgépek Délkelet-Anglia és Nagy-London területe ellen kedre virradó éjszaka eredményes támadást intéztek. Csupán egyetlen gép nem tért vissza.

Zürich. (MTI.) Stockholmból je-

Ill amerikai repülőgépet lőttek le a németek a keddi nap folyamán

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A német légvédelmi erők, északamerikai bombázóknak Németország közepi és déli része valamint a védnökség területe ellen csaknem egyidőben intézett két nappali támadása alkalmával Ill amerikai repülőgépet lőttek le kedden. Az Európa elleni szakadatlan légitámadás harmadik napján, kedden északamerikai bombázók körülbelül ugyanabban az időben nyugat felől Németország közepi része, délfelől pedig Bajorország és a védnökség területén levő célok ellen támadtak. Mindkét vállalkozásuk alkalmával a német légvédelem tevékenysége következtében érzékeny veszteséget szenvedtek. Az amerikai bombázók az eddig rendelkezésre álló és már ellenőrzött jelentések szerint 11 gépet veszítettek, túlnyomórészt 4 motoros bombázókat. Az amerikaiak így egy nap alatt repülőszemélyzetükből körülbelül ezer embert veszítettek. Az amerikai bombázókat ezáltal is rendkívül erős vadászkisérlet biztosította.

Helsinki. (MTI.) Kedd este háromnegyed 8 órakor erős repülőgéptámadást intéztek Turku finn város ellen. Részleteket még nem jelentettek.

Zágráb főpályaudvarát bombázták az angolszászok

Zágráb. (MTI.) Kedden délelőtti 10 óra 30 perckor erős repülőgéptámadás volt hallható a horvát főváros fölött. Néhány másodperccel később már a léghárító tüzérség megnyitotta a tüzelést. 10 óra 55 perckor a repülőgépek zúgása megerősödött és hirtelen a városra lecsapódó bombák robbanása volt hallható. Eddigi megállapítás szerint a főpályaudvar környékén hullottak le bombák. Az egyik bomba a négyemeletes munkásbiztosító épületére esett. A bomba ék alakban átszakította a két felső

lenti az United Press: A Daily Scotch az oslói rádió ama jelentését közli, amely szerint a német léghaderő a vasárnap éjszaka London ellen végrehajtott támadások alkalmával távolból irányított bombákat alkalmazott.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Brit és északamerikai bombázók február 22-én erős vadászkisérlet mellett berepültek Németország északnyugati és délnyugati területeik fölé. Különösen elkeseredett légi harcokra került sor Németország középső területe fölött. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

emelet utcafelőli falát. Erre az épületre még két további bomba is esett, egy másik bomba a Kunicsies-utcaiban az út közepére esett és felszakította

Berepülés az ország légiterébe

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Február 22-én a déli órákban ellenséges repülőgépek több hullámban berepültek az ország délnyugati légiterébe, ahonnan egyrészt északnyugati irányban tovább repült, másik részük a visszatérő gépekkel együtt, déli irányban távozott. Bombázásról nem érkezett jelentés.

Kik fogadják Anna főhercegnasszonyt Nagyváradon?

(Nagyvárad.) Kedden délután 5 órakor tartotta értekezletét a Baross Női Tábor a Baross Szövetség székházában, amelyen megbeszéltek Anna főhercegnasszony fogadásának és a zászlószentelésnek részletes programját. A műsor megmarad úgy, amint azt már előzetesen megbeszéltek a csak részleteiben dolgozták ki a keddi értekezleten. Az eredeti programtól eltérően nem négy, hanem csak három napig tartózkodik a főhercegi pár Nagyváradon. Érkezésének időpontja változatlanul március negyedikre. Nagyobb ünnepséget nem rendeznek, a komoly időkre való tekintettel.

Az értekezleten megállapították azok névsorát, akik a főhercegnasszonyt a színháznál fogadják és az előző emelvényen társaságában lesznek. A színház bejáratánál fogadják: Keleti Károlyné, Krasznay Pálné, dr. vitéz Keszthelyi Zoltánné, Rehak Tamásné, Balajthy Jenőné, Padolesák Józsefné, dr. Olasz Vilmosné, Bares Sándorné, Simai Matild, dr. Andrieka Józsefné, Krausz Istvánné, Thalmeier Ferencné, a színháznál virágcsokrot nyújt át a főhercegnasszonynak és őt köszönti Thalmeier Lujzika.

A színházban az előző emelvényen a főhercegnasszony társaságát alkotják: Dr. Cziffra Kálmánné, dr. Hlatky Endréné, dr. Soós Istvánné, vitéz Kálmán Imréné, dr. vitéz Moldoványi Istvánné, dr. Gyöngyössi Istvánné, dr. Spurné, dr. Bárdos Feltoronyi Magda országos elnöknő, öv.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Akrobat oh!
BELVAROSI: Rejtély.
CASINO: Rigoletto. A király bnlondja.
KORONA: A béke augyala.

az uttestet. A pályaudvar mellett húzódo botanikus kertbe is esett néhány bomba. Ennek a környéknek összes ablakai betörték a légnomástól, kivéve azokat, amelyeket a lakók ki nyitottak. Az állomás közvetlen közelében levő ötemeletes Esplanade szálloda ablakai szintén betörték. Az Esplanade belső része kissé megsérült. A honvédelmi minisztérium közelében levő nagyobb bérházra két bomba esett. A Zvonimir-utcat is találat érte. A repülőterre dobott bombák a repülőteret erősen megrongálták, de a hangárokból nem esett kár. Eddig csak néhány emberáldozatról érkezett jelentés, de pontos adatok még nincsenek. Sem a magyar követ-ség épületének, sem a magyar kolónia tagjainak baja nem történt. A magyar követség épületéhez legközelebb 600—800 méternyire esett bomba. Amennyire az eddigi adatokból meg lehet állapítani, kisebb méretű bombákat dobtak le.

dr. Gábor Béláné, dr. Kovács Nagy Pálné, Cziffra Berta, dr. Kovács Sándorné, dr. Kokay Károlyné, dr. Kozó Jenőné, Árvay Árpádné, Nagy Jánosné, Feszl Józsefné, Biró Lászlóné, Kazai Ferencné.

A Pannóniában fogadják a főhercegnasszonyt: Cziffra Berta, Simai Matild és Feszl Józsefné.

A színházban Szabó Honka iparos-tanuló az iparos tanulócsányok nevében egy kérdést terjeszt elő a főhercegnasszonynak.

Közölte továbbá a Női Tábor gyűlése, hogy szerény ebédet vesznek részt a Pannóniában. Az ebédre február 29-ig lehet jelentkezni a Baross Szövetség székházában, amely alkalommal az ebéd árát is le kell fizetni. A jelzett időpont után már nem fogadható el jelentkezés.

Megemlítettek még azt is, hogy a zászlót Hoesz Vilma, pesti iparművész készítette. Szeretettel megemlékeztek Ambrus Magda esküvőjéről, amelyen a szövetség testületileg képviseltette magát, mivel Ambrus Magda a Baross Női Tábornak és a Katolikus Nőszövetség Kalács csoportjának is nagyon munkabuzgó tagja volt. Köszönetet szavaztak Kozó Jenőnének, aki a Baross-székház alapra 100 pengőt adományozott.

Hirdessen a Magyar Lapokban

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér. Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Churchill beszámolt a háborús és politikai helyzetéről az alsóházban

Németország erejéről, a fokozódó légitámadásokról, az oroszoknak nyújtott segítségről, a jugoszláv és lengyel kérdékről, valamint a feltétel nélküli megadásról nyilatkozott az angol miniszterelnök

Francia területen nagyarányú terveket készítenek elő a németek Nagybritannia ellen

Lisszabon. (MTL) A brit hírszolgálat Londonból jelenti. Churchill miniszterelnök kedden beszámolt az angol alsóházban az általános hadi- és politikai helyzetéről. Nem adott semmiféle biztosítékot és nem tett olyan kijelentést, hogy 1944-ben vége lesz a háborúnak de ennek ellenkezőjét sem állította. Közölte, hogy a német hadsereg több, mint 300 hadosztályra rug és a csapatok harcierreje kiváló. Németországnak az angolszászok által történt bombázása óriási erőket tart lekötve és nagy erők vannak Olaszországban és Jugoszláviában is. Ezek a tények óriási segítségére vannak a keleti hadszíntérnek. Ez az igazság, anélkül, hogy a legkisebb mértékben is csökkentené az orosz hadsereg dicsőségét. 1943 január 1. óta az anyaország erői egymagukban pusztítják el azoknak a megsemmisített ellenséges tengeraltjáróknak több, mint felét, amelyeknek elszállítását tények bizonyítják. A Nagybritanniában állomásozó amerikai bombázók száma állandóan nő és a Németország ellen intézett legutóbbi négy légitámadás az eddigiek közül a legnagyobb arányúknak nevezhetők. Ezeknek a támadásoknak ereje a tavasz és nyár folyamán nagymértékben emelkedni fog és ez a légi offenzíva alapul szolgál, melyre az inváziós terveket felépítik. A szövetséges hatalmak kormánya nem fogadja el azt a gondolatot, hogy a háború megrövidítésének ezt a legfontosabb előzményét korlátozt, vagy csökkentett módon kellene igénybe venni. A németek francia területen nagyarányú terveket készítenek elő Nagybritannia ellen, távolból irányított repülőgépekkel, rakétákkal, vagy mindkettővel együtt. Az ilyen előkészületeket mindig bombázzuk. Meglátjuk, milyen megpróbáltatást jelent Németország számára vadászgépeinek csaknem teljes eliminálása.

Churchill egyben az olaszországi hadműveletek menetét is ismertette. Fejtette, miért nem valószínű, hogy a nagyobb, kétoldali átfogó mozdulat Olaszország keleti, vagy nyugati partvidékén. A katonai vezetőknek — mondotta — azonban bizalmuk van a végső győzelemben és a hadsereg harci szelleme kitűnő. Az európai politikai kérdésekkel kapcsolatban kijelentette: Az olaszországi hadjárat hosszú és kemény lesz. Ha bevonulunk Rómába, szabadon uttekinthetjük az egész olasz politikai helyzetet.

Jugoszláviában 250.000 főnyi partizán-sereg harcol a németekkel szemben, Tito vezetése mellett. Péter király helyzetéről, valamint a kairói jugoszláv királyi kormányra vonatkozóan közölte, hogy velük semmi képpen sem tudnak szakítani, bár ez a partizánok nem jó szemmel nézik. A kairói, teheráni és moszkvai értekezletről szólva ezeket mondotta. Kevés nézetkülönbség lenne a három nagyhatalom között, ha a nagyhatal-

mak képviselői havonta egyszer összeülhetnének.

Elmondotta ezután, hogy Lengyelország jövőjének kérdését személyesen felvetette Stalin előtt. Közölte, hogy a brit kormány és a parlament politikájában a lengyel nemzet első helyen áll és nagy meglepéssel értesült Stalintól, hogy eltökélt szándéka fenntartani a független integer és erős Lengyelországot. Európa egyik főhatalmaként. Nagyfokú rokonszenvvel viseltetem Lengyelország irányában, de ugyanilyen módon rokonszenvezek az orosz néppel is. Nem tudom elképzelni, hogy Oroszországnak a nyugati határokra vonatkozó kívánságai tullepjenek az észszerűség és az igazságosság határait. Stalinnal megegyezett annak szükségességében, hogy Lengyelország északon és nyugaton Németország rovására kárpótlást kapjon.

A feltétel nélküli megadás nem azt jelenti, hogy a német népet fogságba vessük vagy kifosszuk, hanem csak

azt akarja mondani, hogy a szövetségeseket a megadás pillanatában nem köti majd a német néphez semmiféle megállapodás vagy kötelezettség. Így például nem vetődik fel az a kérdés, vajjon Németországra is alkalmazzuk az Atlanti Chartát, vagy, hogy megtiltsuk ellenséges területen a területi kiigazításokat.

Beszéde végén Churchill egységre hívta fel Nagybritanniát, amely a győzelmet biztosítja.

Német vélemény Churchill beszédéről

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: A Német Távirati Iroda diplomáciai levelezőjének írja: Churchill akadémiai beszéde meghozta bizonyítékát annak, hogy a Daily Mail és a Times feltűnést keltő fejtegetései az angolszász részről a Szovjet irányában fennálló engedelményekről, megrendelt cikkek voltak. Churchill elismeri, hogy Stalinnal személyesen beszélt a lengyel kérdékről és meglepéssel

A törvény kitorólhetetlen szégyenfoltja lenne, ha katonai követelményeknek feláldoznák Rómát

XII. Pius beszédet intézett a lelkészekhez

Róma. (MTL) A Német TI jelenti: XII. Pius pápa kedden fogadta azokat a lelkészeket, akik Rómában nagybőjti szentbeszédüket mondanak és beszédet intézett hozzájuk. A beszéd 55 percig tartott és tárgya a 10 parancsolat volt. A pápa mindenekelőtt a pogányság ellen szólott, amely ügylátszik, újból életre kel és amellyel szemben csak egy lehet a kereszténység jelszava: Vissza az őskereszténységhez! Ahol hit van, ott erkölcs és rend is van.

Róma város különleges helyzetére vonatkozóan kijelentette, hogy Athént és Kairót a két hadviselő fél megkímélte. Annál inkább tarthat igényt Róma a kíméletre. A történelem kitorólhetetlen szégyenfoltja lenne, ha

katonai követelményeknek feláldoznák Rómát, miként a keresztény hit más pontjait, pl. Monte-Cassinót, amelyet rombadöntöttek.

A pápa beszéde további során állást foglalt a feketepiac, árdrágítás áruhalmozás és árcurejtetés ellen. Végül azok ellen a fiatal katolikusok ellen fordult, akik — mint a pápa mondotta — jóhiszeműen sikra szólnak szélsőséges szociális nézetek mellett. Ezeknek emlékeztetése idézte elődjének az Istentagadó kommunizmus ellen kiadott Enciklikáját. Minden hívőnek óvakodnia kell attól, hogy szociális téren hamis vezetőket kövessen. A mostani idő apokaliptikus jellegű és ezért a Tíz Parancsolat alapos ismeretére van szükség

értesült arról, hogy Moszkva állást foglalt erős — természetesen a Szovjetnek kedve kormányval rendelkező — Lengyelország mellett. Ebből következik, hogy Anglia a lengyel határ kérdésében meghajolt a Szovjet követelése előtt és ezzel egykori Lengyelország biztonságát szolgáló garanciára átalakult a Szovjetunió javára szolgáló garanciává. A Daily Mail felszólítása a szovjethez, hogy Finnországgal, Magyarországgal, Romániával stb. röviden bányon el Churchill beszédének világánál különös nyomatékot kap. Churchill beszéde a Moszkva előtti teljes és lényeges meghódolás és az európai politikai befolyásról való lemondás jegyében áll.

Megalakult a Lengyel Nemzeti Tanács Szovjetországban

Stockholm. (Bud. Tud.) Szovjetországban megalakult az úgynevezett Lengyel Nemzeti Tanács, amely a Volna Polska, Moszkvában megjelenő lap szerint munkások, parasztok, továbbá értelmiségiek alakulása, mely Lengyelország kereskedelmi, valamint ipari haladó köreinek támogatását élvezi. A közvélemény hozzáfűzi, hogy a Nemzeti Tanács teljes jogkörrel rendelkezik a lengyel nép nevében, amelynek érdekeit képviselik.

Stockholm. (Bud. Tud.) A svéd lapok jelentéseket közölnek az úgynevezett Lítván Nemzeti Tanács tevékenységéről. A tanácsban valamennyi párt képviselői helyet foglalnak, a szociáldemokratákat is beleértve. A tanács ellenállásra szólította fel a Lítván népet a Szovjetunió hóaitó szándékai ellen.

Eber figyelemmel kíséri Finnország Magyarországnak alakulását

Helsinki. (MTL) Ehrenrot finn belügyminiszter többnapos stockholmi tartózkodás után visszatért a finn fő-

városba és fogadta a Magyar Távirati Iroda helsinki munkatársát. A közel egy órán át tartó beszélgetés során

Angol hetilap véleménye a német hadseregről és a német népről

Genf. (MTL) A Német TI jelenti: Londonból jelenti: A német hadsereg még mindig sértetlen és ezért a szovjetek még előttük áll — írja a Sphere című angol hetilap. Az olyan nemzeti, amely miként a német ügy és félve háború után úgy képes ütéseket felfogni, amint ezt elmúlt hetekben láttuk, katonai szempontból ellenségei számára nemcsak továbbra is megingathatatlan, hanem nagymértékben veszélyes is. Ugyanakkor a német nép megmutatja a világnak, hogy rendíthetetlenül hisz a végső győzelmében. Erre csak olyan nemzet képes, amely szilárdabban áll, mint bármely nemzet a történelem során.

Befejezés előtt a margittai „cukor-ügy” főtárgyalása

Nagyvárad, febr. 22. Ma délelőtt folytatta az uzsorabírósg annak a nagyszabású cukorlancolási ügynek főtárgyalását, amelynek színhelye Margitta község volt, 1941 őszétől 1942 tavaszig. Az ügynek 38 vádlottja van, többnyire margittaiak, de vannak közöttük helybeliek is. Több vagon cukor jogellenes elvonása képezi a vád tárgyát.

A főtárgyalás lapunk zártakor tart. Híreiről valószínűleg még a nap folyamán sor kerül.

Nagysikerű kultúrest Székelyhidon

Székelyhidon az Iskolánkülső Nép-művelési Bizottság a római katolikus leánykör közreműködésével nagysikerű kultúrest rendezett. A zsúfolásig megtelt teremben ott láttuk a kultúra iránt érdeklődők nagy számát, a község előkelőségeivel az élen. Szigethy Józsefné tanítónő a Magyar Asszonyok nemzeti hivatásáról tartott szép, kitűnően felépített előadást.

— A magyar nő mindig kálváriát járt és jár ma is — mondta — de minden idők, minden keresztjénél még a mai világegés közepette is jobban nyomja vállunkat a trianoni kereszt megmaradt darabja. Nem lesz addig feltámadás, míg szét nem hordják forgácsokban ezt a megmaradt keresztarabot, meg nem semmisítik önfeláldozó munkájuk tüzeiben a magyar nők.

A nagyhatású előadás után szavatok következtek, majd a Leánykör énekkara változatos énekszámokat adott elő és magyar táncokat mutatott be.

Az est második részében „Fajankó” című szindarabot adták elő. A szereplők mindnyájan tudásuk legjavát adva vitték sikerre a szindarab tanuságos értékeit. A szépen megrendezett és kitűnően sikerült est Lakatos Lajosné tanítónő hozzáértő, fáradságtalan munkájának eredménye.

Czapik Gyula érsek beszéde a Heves megyei Vitézi Szék ünnepségén

Egerből jelentük: A Magyar Kurír jelentő: Heves vármegye Vitézi Széke ünnepségét rendezte, amelyen Czapik Gyula egri érsek is megjelent és beszédet mondott.

— A mi hazafiasságunkat — mondta — Krisztus rendelte, ő ruházta fel természetfeletti ranggal és értékkel. Az aggódó magyar szava arra int, hogy nádszál emberekre nem lehet építeni. Fölgyfa lelkekre van szükség, melyek állanak és élnek akkor is, ha a legkeményebb vihar is támad ellenük.

— Ma is boldog emlékeim között könyvelem el azt az időt, amelyet hazafiúi kötelességem teljesítésében töltöttem. Az 5-ös huszároknál véletlenszerűen lelkézi rangomat igazoltam, arról le nem mondok és ha arra szükség lesz, az egri érsek felveszi az egyenruhát.

— Kérem, maradjanak meg — fejezte be nagyhatást keltő beszédét az érsek — az Istenhez és a hazához utolsó eszépp végig hú magyaroknak

Decentralizálják a Nép- és Család-védelmi Alap szervezetét

Előreláthatólag a debreceni körzethez fog tartozni Bihar megye és Nagyvárad

(Nagyvárad.) Az országos és a törvényhatósági Nép- és Család-védelmi Alap munkájának eredményesebbé tétele ügyében dr. Kádár Levente belügyi államtitkár, a Nép- és Család-védelmi Alap ügyvezető elnöke értekezletet tartott Budapesten az Országos Szociális Felügyelősegen Bihar, Hajdu és Szabolcs vármegyék valamint Nagyvárad és Debrecen törvényhatósági jogú városok részére.

Bihar vármegyét dr. Vitéz Nadányi János alispán és dr. Takács József aljegyző, mint közjóléti előadó. Nagyvárad városát dr. Soós István polgármester, Hajdu vármegyét és Debrecen az alispán és a polgármester, Nyíregyházát a polgármester képviselte az értekezleten.

A tanácskozások során az érdekeltek egybehangzó állásfoglalása alapján a Nép- és Család-védelmi Alap munkájának decentralizálását határozták el. Az országot kerületekre osztják és egy-egy kerület vezetésével kerületi szociális felügyelőt bíznak meg, aki nem Budapesten hanem kerületben fog székelni, hogy az egyes törvényhatóságokkal szorosabb kapcsolatot létesíthessen és a felmerülő kérdéseket gyorsabb megoldáshoz juttathassa. Bihar vármegye és Nagyvárad a fentemlített törvényhatóságokkal fog egy szociális kerületbe tartozni, amelynek központja előreláthatólag Debrecenben lesz.

Folytatólagos tűzifaelosztás február 24-én és 25-én

Értesitem a város közönségét, hogy a tűzifa folytatólagos szétosztását a következőkben szabályozom. Minden fehér és rózsaszínű tűzifalappal rendelkező lakos az alatt felsorolt kereskedőknél és időben 100 kg tűzifát vehet át, míg bármely szénkereskedőnél 50 kg szenet szerezhet be. Felhívom a kereskedőket, hogy a jelen hirdetményben foglalt utcák lakói részére a 100 kg tűzifa kiszolgáltatása alkalmával a kiszolgáltatást a tűzifa-ellenőrző lap január havi rovatába jegyezzék be.

Február hó 24-én:

Bihar faterlepen: Szent Jeromos-u. 3—végig, Szent István-tér 1—10-ig.
Bognár faterlepen: Daru, Moosár-u.
Vlád faterlepen: Varju-u. 1—26-ig.

Topay faterlepen: Varju-u. 27—végig.
Heiler faterlepen: Ghillányi-ut 1-től 58-ig.

Vitéz Tarr faterlepen: Gyula J. Pál, Erkel Ferenc, Harminchetes-u.

Nemes faterlepen: Fesztv. Árpád, gróf Andrassy, dr. Moskovits, Zapolya utcák.

Február hó 25-én:

Heiler faterlepen: Ghillányi-ut 59—végig és Rákossy Jenő utcák.

Fentj. utcák lakói folyó hó 29-ig vehetik át a rőzükre járó tűzifamenyiséget.

Nagyvárad, 1944. február 23-án.

Dr. Soós István s. k., polgármester.

Magas pénzbüntetésekkel s a több ezer pengő értékű „fekete-árúk” elkobzásával sújtotta a bíróság az árdrágító kereskedőket

A bírói ítélettel függetlenül, internálási eljárás indul az elítéltek ellen

Nagyvárad, febr. 22. Jelentettük, hogy a nagyvárad uzsorabírósg már tegnap délelőtt megkezdte az alig egy héttel ezelőtt leleplezett s gyorsított eljárással vád alá helyezett „feketézők” ügyének főtárgyalását, sőt lapunk zártáig két ítéletet is hozott.

A tárgyalás a délutáni órákban ért véget s a bíróság — a már jelentetteken kívül — a következő ítéleteket hozta: Varga Gyula cipészt 2 ezer és Zsigmond Lajos bőrkereskedőt 3 ezer pengő pénzbüntetéssel, valamint két-évi hivatalvesztéssel és politikai jogainak ugyanilyen tartamu felfüggesztésével sújtották. Bokk Lajos tímáregédet 2 ezer pengő pénzbüntetésre, vádlott-társát, Stern Ábrahám bánffyhungyadi faterlepen pedig 4 heti fozházra és ugyancsak kétévi hivatal- és politikai

jogvesztésre ítélte a bíróság.

Reichenstein Lipót textilkereskedőt 5 ezer pengő pénzbüntetésre s kétévi hivatal- és politikai jogvesztésre, Petricz Mihály textilkereskedőt 2 ezer pengőre és 1 évi hivatal- és politikai jogvesztésre ítélték.

Friedmann Sámuelné és Eckstein Róza baromfi-kereskedőket 1200, illetve 500 pengő pénzbüntetéssel, valamint 1 évi hivatalvesztéssel és politikai jogaiknak ugyanilyen tartamu felfüggesztésével sújtotta a bíróság. Az ítéletben ezenkívül a bíróság valamennyi vádlott esetében elrendelte a vád tárgyát képező és a tárgyaláson bűnjelekként szereplő, több ezer pengő értékű „fekete-árúk” elkobzását. Az ítéletek jogerősek.

Mint legújabb értesülünk a nagyvárad rendőrkapitányság, függetlenül a törvényszék ítéletétől, valamennyi árdrágító ellen szerdán reggel megindította az internálási eljárást. Mindazokat, akik a keddi törvényszéki tárgyaláson a bíróság elmarasztalt, átkísérték a rendőri fogdába és mindaddig őrizetben tartják, míg a rendőrhatalmasági intézkedést be nem fejezik.

Az internálási végzést valószínűleg esütőirőkön délelőtt hirdetik ki az árdrágítók előtt.

Ruisz Rezső, a Városok Szövetsége szakelőadójának előadása Nagyváradon

A gazdasági köröket és főként városainkat hosszú ideje érdekli az a kérdés, hogy a kormányzat milyen állásponton helyezkedik az ipar áttelepítése kérdésében.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott legutóbbi kolozsvári tartózkodása alkalmával Bornemíza Géza iparügyi miniszter is, aki utalt arra, hogy az ipar áttelepítése nem történhet meg, mert költségeit jelentene, amit az ország nem bír elviselni.

Az iparáttelepítés kérdésével már hosszabb ideje foglalkozott Ruisz Rezső, a Magyar Városok Országos Szövetségének előadója, aki már 1937-ben részt is vett azokban a munkálatokban, amelyek az áttelepítés érdekében megindultak. Nagyobb önálló tanulmánya is jelent meg akkor, amelyben főként az ipartérbeli elosztását vizsgálta különös tekintettel a magyar városokra.

Most Ruisz Rezső városunkban kíván rámutatni azokra a legújabb szempontokra, amelyek a minizter újabb kölcsérre elhatározták. Az áttelepítés helyett ma már átrétegezésről beszélnek inkább, ami azt jelenti, hogy a meglévő ipartelepek nem fogják — legalább is egyelőre — helyüket megváltoztatni, ellenben komoly iparfejlesztési politika indul meg.

Az előadások vonatkozásban a helyi adottságok ismertetésére is kitér s éppen ezért előadása elé élénk érdeklődéssel tekintenek.

Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a város és megye vezetősége, továbbá az ipartestület, iparkamara és gyárak részéről.

Nagyvárad thj. város adóhivatala

Árverési hirdetmény

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67—69. szakasza alapján az első árverést 1944. március 4-én, a másodikat 1944. március 13-án a városi közraktárban (Szept. 6. utca 2.) kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyedére erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóságok becsértékére való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlattevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.

4. A vételár azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1944. febr. 23.

Literáti János, megb. végrehajtó.

Nagyvárad a XIX-ik században

Irta: Dr. Hlatky Endre főispán

(Folytatás.)

Legfontosabb talán Nagyvárad város fejlődése szempontjából a vasút feltalálása, ami a XIX. századnak a villamos-
ság mellett legnagyobb találmánya.

Az 1850-es évek kapcsolták be a Tiszántúli Nyugateurópa vasúthálózatába. A püspökladány-nagyvárad-i vonalszakasz 1858 áprilisában nyílt meg. Ez volt Bihar megyében az első vasút. Amikor a pályaudvarunkat odaépítették, ahol ma is van, a közvélemény az volt, hogy Nagyváradtól keletre a nagy hegyek miatt a vasút nem fog megépülni. A közvélemény azonban tévedett, mert 1870-ben már meg is nyílt a nagyvárad-kolozsvári vonal. De ez csak a harmadik vasútunk. A második valamivel előbb készült el: Sarkad felé.

A helyi érdekek közül a belényes-vasköhi vasút a legfontosabb, amely 1865—87. közt épült. 116 km. hosszúságban. A biharpüspöki-i, érmihályfalvai és székelyhid-margittai vonal 1887-ben keletkezett. Ugyancsak az ősei-kóti és margitta-székelyi szakasz is ekkor lett kész. A XX. századra maradt a debreceni helyiérdekű vasút vonala.

Nagyvárad belső teherforgalmát egy gőzmozdonyos vasút bonyolította le 1877 március 25-e óta. Ennek a sínhalozata ma is megvan, sőt bővült és ma villamos teher-vontatást szolgál. Maga a személyszállító villamos-vasútunk a XX. század alkotása.

Városi távbeszélő hálózatunk 1888-ban mint magánvállalat alakult és körülbelül 300 körül volt az előfizetője. 1899-ben kapcsolódott be az állami hálózatba. Mint posta Nagyvárad igen jelentős központ volt a megyében és az országban és 1887 óta a távírási forgalomnak is jelentős gócpontja.

Nagyváradnak forgalmi jelentősége a közúti a hálózat fejlődésével is emelkedett. Az utak tökéletesítése a XIX. század második feléből indult ki és rohamosan emelkedett. 1877-ben gondoskodott a törvény az államépítészeti hivatalokról. És ezzel egyszerre biztosította az állami útépítési programot tervezésűségét. A 60-as évek teremtik meg az új közúti összeköttetést Debrecennel, Szatmárnémetivel, Kolozsvárral. Aradnál a 80-as években pedig a bihari és belényesi helyiérdekű vasútiak miatt megváltoztatták az utakat és új célszerűbb vonalat állapítottak meg. Két állami út keresztelte egymást Váradon, a nagyvárad-kolozsvári és a debrecen-székeres-templomi.

A 90-es évek, főként az 1892-ik év, mely a törököktől való felszabadulás 200. Szent László szenttéavatásának 700. fordulója, a városépítés terén sokat jelentett. Ekkor kapta a Szent László-tér Tóth István: Szent László szobrát. Schlauch bíbornok-püspök a Schlauch-park adományozásával szép tértérrel juttatja a várost. Magában a város társadalmában minden iránt fokozódik az érdeklődés és ezt fentartják a nagyvárad-i lapok, amelyeknek egész sora jelent meg rövidebb-hosszabb ideig Nagyváradon. A századforduló irodalmilag is termékeny s az utolsó években a XIX. század Nagyváradra hozza magát Ady Endrét is.

Miként látnuk a XIX. század az egyházi építkezésben a barokk művészeti irányt találta városunkban, mint a XVII. században megmaradt stílust. A XIX. század az egyházi építkezés terén ezt a barokk hangulatot és benyomást nem változtatta meg, bár az 1836-ban leégett kapucinus-templom, a Rhédey-

mauzoleum és a Kálvária-hegyen 1839—40-ben épült antik-görög stílusú Kálvária-templom ellentétben állott a barokk iránnyal. Nagy általánosságban a XIX. század semmi olyat nem alkotott, aki stílustörténetileg nevezetes és jellegzetes volna és ebből állt elő, hogy építészetiileg Nagyváradnak a XIX. század sem valami együtettségét sem valami különlegesen jellemző helyi művészeti irányzatot nem szabott. A városiasság lendülete szinte káprázgató hajszoló és egyszerre nagyvárossá válni akaró Nagyvárad nem találta meg építészeti, építőmestereiben azt a valakit, aki jellegzetesen nagyvárad-i stílust teremtett volna. Az idősebbik Rimánóczy Kálmán kitűnő alkotásai sem süthették a jellegzetességet a város külsejére. Fiának, az ifjabbik Rimánóczy Kálmánnak nagyszerű alkotásai külön-külön figyelemreméltók, de önmaguk között sem szolgáltak valami jellegzetes egyéges művészeti irányt.

A város a szobor-díszítéseket alig alkalmazta s a középületekben alig voltak festmények. Európai művészeti irányzatok Nagyváradra csak annyiban jöhettek és érthettek el, hogy templomok vagy magántulajdonokban egyes nagyobb vagyoni és műveltségű urak ilyen művészeti tárgyakat megszerettek.

Az így összetevődő képzőművészeti anyag is igen kevés ahhoz, hogy befo-

lyást gyakorolhatott volna a város stílustörténetére. Ha a vármegyeháza Peczti Árpádtól származó gyönyörű történelmi képműve gondolok, amely Mén Marót és az Árpád-ház családjai közötti eljegyzés ünnepét ábrázolja, vagy ha a városháza nagy Bihar Sándortól származó képműve gondolok, amely Zsigmond magyar király-német császár és Ulászló lengyel király találkozását örökíti meg Szent László sírja előtt Nagyváradon, akkor a művészettörténet szempontjából nem állapítható meg, hogy ennek a két képműve bármilyen befolyása is lett volna a nagyvárad-iak stílus-törekvésére. Mindkét művész külföldi mesterek nyomain jár, amikor ezt a két történelmi festményt elkészítette. De mindkettő annyira egyénien alkalmazta a külföldi benyomásait és mindkettő annyira magyar történelmi levegőt áraszt a műveiből, hogy nehéz volna a képeket egyoldalúan valamilyen európai festészeti irány alkotásai közé sorolni. Nincs nagy szerencsénk a stílustörténet szempontjából a XIX. században keletkezett templomi festményeinkkel sem. Ezek közül ugyan önmagában mindegyik megfelelő a céljának és mégis hiányzik az a jellegzetesség, ami kellett volna ahhoz, hogy stílustörténetileg példának tekinthessük, vagy ahhoz, hogy mintakép hathatnak volna.

(Folytatjuk.)

MIT ÉR AZ EMBER

A napokban hallottam: „Többet ér a macskám akármelyik embernél.”
Ejnye ejnye szép Hölgyem! (Mert, hogy hölgy volt az illető, ugyebár egy pillanatra sem volt kétséges.)
Ilyet még sem szabad mondan! Különösen Önnek nem, akit szavai szerint nagy kultúrájért csodálnak. Persze ez nem azt jelenti, hogy a kinek „kisebb kultúrája” és a kinek kevésbé vagy egyáltalán nem „csodálnak” meg lehetne bocsájtan.

Asszonyom! Hígyje el szomorúsággal tölt el, hogy városunkban vannak, akik állattal hasonlítgatják az embert. Mintha bizony Darwin összes fel- és leszálló rokonsága nálunk telepedett volna le. Nem ezzel kapcsolatban, mégis itt jutt eszembe a „Homokpad” szerzője is. Az Iró úr azonban humánusabb, mert legalább állatnak tartja a teremtés koronáját. Pedig nem hinném, hogy ezért csodálnivalónak gondolja magát. És Ön, Asszonyom, még ezen a feltevésen is túlléptél?

Hogy valójában mit ér az ember, erről könyvtárakra való iratok, Szokratesztől Bentnerig, ha az összes erre vonatkozó műveket elolvassuk, sok felemelést és lesújtót találunk, de hogy értékelés szerint okosabbak leszünk-e nagyon kétséges.

Azonban bizonyos impulzusokat lehet adni. Kérem figyelje és szünetelje meg őket. Ha azután hasznukat veszi, még azt sem kérem, hogy csodálatra méltónak tartson.

Az ember külső váza a test. A Teremtő egyik legtekélyesebb, legcsodálatosabb alkotása. Még csak vele összehasonlítható szerkezetet sem tudott eddig senki emberfia kiagyalni. Valószínűleg így lesz a jövőben is. Különösen reménytelen a helyzet ha arra gondolunk, hogy milyen olcsó mindennapi anyagokból van felépítve. Ezek értékét ki is számították.

Ma bruttóban kb. 40—50 P lehet. Bagatel összeg. Favágóm — cipészem hentesemet... nem is merem említeni — szerencsés idejében egy nap megkeresi, egyik-másik tisztviselő meg majd felhónapig él belőle. Tehát jóformán szóra sem érdemes. Sokkal nehezebb azonban a lelket értékelni.

Az én lelkem és minden ember lelke — úgy hiszem — a világtéremtő, világszenntartó, örök Lélek egy darabja. Ez él. Ez fejlődik, tökéletesedik, mindig többre, magasabbra vágyik. Az ön macskája Asszonyom és az ön emberbőrbe bűtött állatai Iró úr csak léteznek.

Flet csak élettől származhat Teremtőerő pedig csak lélektől. Életlélek, az Isten alkotta, belőle született az Ember. Nézz körül a virágos réten vagy a csillagos égen, látod, semmi sincs ok nélkül. Az aposztrofált macska is a többiekkel valami céllal teremtődtek, de semmiestire sem azért, hogy az emberrel összehasonlíthatók legyenek. A szinpadra hurcolt és kigúnyolt ember pedig egyenesen ezt a látszatot kelti.

Asszonyom. Uram! Sokat csodálhatok. Erre minden okuk meglehetősen. A jó megfigyelő előtt azonban az eltorzult vonások még jobban kiemelnek a mellettök levő harmóniákat. Van hitvány, becsuteln, zárlott ember, de van jó, nemes, hős, szent is és így az ember mindig ember marad. Méltóságát — nagy baj, ha már nincs — akkor sem lehet annyira megsérteni, ha a cinizmus állítólag jó orrosság, vagy „nevelő” céllal feltétlenül szatírárt kell írni.

Mit ér hát az ember? Talán így lehetne megfogalmazni: Minden ember és az Ember annyit ér, amennyi lelket, emberiségét hozza létre és adni tud.

GERÉB ÁRPÁD.

Dr. Ábrahám Ambrus egyetemi tanár előadása csütörtökön hat órákor a Szabadegyetemen

Február 24-én, csütörtökön, a Szabadegyetem II. félővének 8. előadását dr. Ábrahám Ambrus prem. kanonok, a szegedi Horthy Miklós Tudományegyetem tanára tartja. Az élet eredete címen. Előadásának tárgyköre: az élet meghatározása, természetudományos leírása, keletkezésének lehetőségei, a keletkezésre vonatkozó természetudományos felfogás.

A Szabadegyetem vezetősége értesíti a hallgatókat, hogy a nappalok hosszabbodására való tekintettel az előadás előadása is már délután 6 óra helyett egy órával később, 6 órakor kezdődnek. Dr. Ábrahám Ambrus professzor előadása is már délután 6 órakor kezdődik.

Rövid hírek a külföldről

Helsinkiből jelentik: (MTI) Politikai körökben tudni vélik, hogy Paasikivi még hosszú ideig a svéd fővárosban marad.

Istanbulból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Safranbeluból jelentik, hogy kedden reggel 6 óra 25 perckor a városban és környékén gyeuge földlökéseket észleltek. Hétfőn reggel 7 óra 21 perckor Mosban is földrengést jelentettek, amely három percig tartott, de kárt nem okozott.

Lisszabomból jelentik: (MTI) Newyorkból közli az angol hírszolgálati iroda, hogy az Egyesült Államok továbbra is érvényben tartja a Spanyolország elleni közlaj kivételi tilalmát. Mint ismeretes, Spanyolország kijelentette, hogy nem áll módjában a Németország felé irányuló wolfram-szállítást teljesen beszüntetni.

Ujvidékről jelentik: (MTI) A szerb minisztertanács rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazoknak a köztisztviselőknek vagyonát, akik 1918 december 1-e után vállaltak állást, felülvizsgálják. Aki nem tud kielégítő felvilágosítást adni vagyonáról, azt az állam javára elkobozzák.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Stockholm és London között kedden ismét megindult a légi forgalom. Mivel a múlt év októbere óta a lég. továbbításra szánt posta küldemények nagyon megszorodtak, az első gépek csak postát visznek. Utasok szállítására később kerül sor. Menetjegyeket csak svéd vagy más semleges állattalók kaphatnak.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A burmaj hadszíntérről érkező jelentésekből kitűnik, hogy a japánok szünet nélkül támadásaikkal teljesen felmorzsolták a körülzárt angol 7. hadosztály zömét.

A Baross Szövetség köz' eménye

A fűszerkereskedő szakosztály tagjai 23-án, szerdán este fél 8-kor fontos ügyben, saját érdekében jelennek meg a Baross Szövetség helyiségében.

Pénteken, 25-én a piaci textilesek gyűlést tartanak a Baross Szövetség helyiségében.

SZÍNHÁZ

Hörbiger Pál Nagyváradon

Lapunk tegnapi számában már megemlékeztünk arról, hogy esütörtökön este a Szigligeti Színházban szerepel a magyar származású kiváló német színész, Hörbiger Pál több kiváló művész-társával. A nagynevű művészek holnap délután érkeznek a kolozsvári győssal a tiszteletükre meghívott vendégek jelennek meg ismerkedésre a Park-szállóban. Nagy hatással szerepeltek a „Bécsi Tarka est” szereplői Budapesten is. Ez alkalommal kedves beszélgetést folytatott Hörbiger Pállal az egyik pesti újságíró, amelyet teljes egészében közlünk:

Hörbiger Pál hazajött

A dunaparti szőlődében az Ufa a tiszteletükre teát adott. Alig vagyunk még három-négyen a kék szalonban, amikor hirtelen megjelenik Hörbiger Pál, az egyik ünnepelt, Hörbiger nagyon pontos.

Beszélgetünk s ő mondja:
— Hazajöttem, hiszen itt születtem Budapesten, a külső Váci-úton.
— Hány évig élt itt?
— Nyolc éves koromig. Akkor kerültem Bécsbe.
— Mikor készült az első filmje?
— 1927-ben. Régen volt.
— És az első hangosfilmje, a „Szívek szimfóniája”. (Zwei Herzen in 3. Takt) volt.
— Ez volt az első 100 százalékos hangosfilmem. 1929-ben készült, de ezt megelőzően volt egy olyan hangosfilmem is, amely nem volt 100 százalékos hangosfilm.

A beszélgetés részben magyar, részben német nyelven folyik. Hörbiger ugyanis még ma is pompásan beszél magyarul. Erről jut eszünkbe, hogy „Pardon, tévedtem” címmel is volt egy magyar hangosfilmje. Abban magyarul is énekelt.

— Hogyan is kezdődött az a dal?
— Nem emlékszem már — mondja ő.
— Eszünkbe jutott: „Ki tudja, kinek írtam ezt a dalt?” Eszünkbe jutott, hogy ebben a dal szót „talt”-nak ejtette.

— Igen — mondja ő — én már elfelejtettem.
— Aztán egy kicsit gondolkodni kezd a hirtelen eszébe jut a dal melódiája s dudolni kezdi.

Szívarkával kínáljuk meg s Hörbiger megkérdi:

— Itt nincs cigarettajegy?
— Megnyugtatták, hogy nincs s hogy akár több dobozzal is vehet. Hörbiger erre azt mondja:

— Miből? Összesen 70 pengőt kaptam erre az útra.

— No és a gázi, amit itt kap?
— Azt nem itt kapom, azt átutalták Bécsbe s ott kapom meg.

Jegyzeteket vezet elő s elmondja, hogy hol fog szerepelni most Magyarországon. Budapestről Nagyváradra, onnan Kolozsvárra utaznak. Közbeszólnak. Időközben ugyanis egy kicsit megsaporodtunk.

— Marosvásárhelyre nem mennek?

— Nem megyünk, pedig oda szívesen elmentem volna, mert mint katona arra jártam a háború alatt. Hogy is hívják azt a helyet Marosvásárhelyen? No mindegy. Már elfelejtettem.

Majd folytatja:

— Aztán elmegyünk még Ujvidékre, Szegedre és Győrbe. Csinos kis út, de örömmel jöttem ide.

Megjegyzik:

— Este majd meglátja, hogy milyen nagyon szeretik magát itt Budapesten!

— Tényleg?

Azután kapásból elmondja, hogy három éve filmez Bécsben a Wien-filmnél. Hogy a Burgtheaterben lépett fel, mint színész, de most már nincs szerződésben. Nem futja az idejéből.

— Az utolsó filmem a „Schrammel” volt. Géza rendezte. Bolváry Géza. A legközelebbi filmem forgatását március elején kezdjük el. A címét azonban még nem tudom.

Megkérdezik tőle:

— Látott-e már magyar hangosfilmeket?

— Láttam, de a címükre nem tudok visszaemlékezni.

Megint a „Szívek szimfóniája”-ra terelődik a szó s Hörbiger ezt mondja:

— Olyan nagyszerű volt az a film, hogy az én véleményem szerint még ma sem szárnyalták túl.

Közben megérkezik Theimer Gretl is, aki annak idején a „Szívek szimfóniája”-nak a női főszereplője volt. A sarokban megjegyzik:

— Sokat változott, de meg kell hagyni, hogy még ma is nagyon csinos. Amikor Hörbiger elbűsűdik, magyarul köszön el:

— A viszontlátásra!
Bókai Mattanovich Béla.

Vitéz Bánky Róbert lemondott a szegedi Városi Színház vezetéséről

Szegedről jelentik: Vitéz Bánky Róbert irásos beadványban fordult a városhoz, kérve, hogy a jövő színiévad kezdetétől mentse őt fel a szegedi Városi Színház vezetéséről, mint-hogy igazgatótársa, Orosz Barna a szezon végével kivonja tőkéjét a szegedi vállalkozásból.

A beadvánnyal kapcsolatban a város vezetősége felvette a tárgyalások fonalát vitéz Bánky Róberttel, akit igyekeztek maradásra bírni, minthogy Bánky távozása súlyos színházi válságot idézne föl, amit feltétlenül el akarnak hátrítani.

A helyzet az, hogy a színházra akadnának pályázók, így Földessy Géza és Szokoly Gyula nevét emlegetik. Ismeretes, hogy Szokoly legutóbb is pályázott a színházra és ő is Orosz Barnával való társas viszonyban akarta vállalni a színház vezetését, a két év előtti ajánlata azonban még az érdemleges tárgyalás előtt tárgyalatlanná vált, minthogy nem sikerült megegyezésre jutnia Orosz Barnával. Sűrűn emlegetnek még egy ismert szegedi zenei szakembert is, mint komoly aspiránst, azonban a színházvezetés anyagi előfeltételei itt is tisztázatlanok. A városnak egyébként is nagyon helyesen az az álláspontja, hogy semmiesetre sem enged, bizonytalan próbálkozások színterévé válni a szegedi műzshajlékot.

A Bánkyval folytatott tárgyalások során eddig nem sikerült olyan megoldást találni, amellyel biztosítani lehetne, hogy ő vezesse továbbra is a színházat, mert az igazgató kivédhe-

tetlen érvként arra hivatkozik, hogy a tőke kivonulásával megszűnt az anyagi lehetősége a további munkára. A város részéről a legmesszebbmenő megértést és méltánylást tanúsítják Bánkyval szemben és felajánlották neki, hogy százezer pengő forgatóköt bocsátanak a rendelkezésére, az igazgató azonban ezt az ajánlatot sem fogadta el, arra hivatkozva, hogy Orosz Barna kiválásával nemcsak a tőke vonul ki a szegedi színházból, de a díszlet- és ruhatár is, ami kettejük tulajdona, elkerül Szegedről, a mai viszonyok között és a mostani anyagbeszerzési nehézségek mellett semmi pénzért nem lehet pótolni a vagyontérő fölszerelést.

A helyzet tehát semmivel sem juttat közelebb a tisztázódáshoz. Hétfőn az esti gyorsvonattal vitéz Bánky Róbert megérkezett Szegedre, hogy résztvegyen a színházi bizottság keddi ülésén és egyrészt tájékoztatással szolgáljon a bizottságnak a színházvezetés részleteiről, másrészt előszóban is kifejtse álláspontját. Személyes megjelenése egyébként megadja a lehetőséget arra, hogy a bizottság behatóan tárgyaljon vele a színház ügyében és a városházi körökben remélik, hogy a közvetlen tanácskozás folyamán sikerül mégis olyan megoldást találni, amely eikerülhetővé teszi a színházgató számára az Orosz Barna kivonulásával kapcsolatos konzekvenciák levonását.

A színházi bizottsági ülés minden esetben sorsdöntő lesz a szegedi színház jövője szempontjából.

Érik a búzakalász

Ujvári György és Kellér Dezső 3 felvonásos operettjét játszotta kedden este a Szigligeti színház. A hangulatos és magyaros beállítású darabnak nagy közönség-sikere volt.

Az előadás középpontjában Kemény Gizi állott. Tündérien bájos, hőzvetlen és meggyerő alakításával méltán kiérdemelte a tapsokat, amelyekkel a közönség minden jelenése után halálját leotta. Gondör Klári a megszokott jó, de mintha nem jékként volna neki a szerep. Antal Erzsébet alakító közönség-elsőrendű, kar, hogy szereptudási zavarok előfordultak. Ross József tökéletesen illuziót-keltő alispánja husból és vérből formált figura. Csupa lendület, erő és belső fűtöttség. Szabó Ernő mó-

káin ezuttal is jól mulatott a közönség. Gulácsy Albert igyekezete dícséretreméltó, a nála szokatlanul azonban néha erőltetettnek tűnik. Barsy Béla a legremekesebb kabinetalakítás érdeme. Ezuttal kapott nagyobb szerepet Szabó Ottó. Jó megjelenésű fiú s annyit máris meg lehet állapítani, hogy nem tehetségtelen.

A zenekart Watolesy Zoltán vezényelte. Nem írhatjuk azt, hogy a legjobban és kellő körültekintéssel. Néha úgy tűnik, mintha álmos lenne.

A rendezés igen ötletes. Szabó Ernő hozzáértését és színadszeretét dícséri.

Az izléses díszleteket Kovall

István festette, a táncokat Molnár Tivadar tanította be.

Mindent egybevetve, a közönség remekül szórakozott és felvonások végén többször szólította a függöny elé a szereplőket.

Végül még néhány szót a közönségről is írni kell. Két- és félórán át a legteljesebb megalégedéssel élvezte a darabot, de ahogy felhangzott az utolsó énekszám, egymást gázolva igyekezett a ruhatár felé. Még jászott a zene, szólt az ének, de a fél színház már kiürült. S a szomorú benne, hogy ez általában így van. Jó lenne erről leszokni. Becsüljük meg annyira a színészeket, akik, ha rövid időre is, de elfeledtetik velünk mindennapi gondjainkat, hogy rögighallgatjuk őket. Vagy ne menjünk el az előadásra. (—)

Színházi iroda közleményei

Csupa derű és kacagás Ujházy György és Kellér Dezső: Érik a búzakalász című operettje, mely a tegnapi esti bemutató előadásán oly hatalmas és osztatlan sikert aratott. Szenzációs táncok, Pompás kiállítás, 3 óras gondnökküli, vidám szórakozás és kacagás az „Érik a búzakalász” előadása. Szerdán este A-bérlet, pénteken este, szombaton este és vasárnap este bérletszíniethen megy az „Érik a búzakalász”.

Bécsi Tarka Est lesz esütörtökön este a színházban, a Német Akadémia Nagyvárad Lektorátusának rendezésében. Közreműködnek: Paul Hörbiger filmszínész, Gretl Theimer filmszínésznő, Prof. dr. Cötek és schrammel-zenekara: Adalbert Wesley dalénekes, Paul Beck lemondó. Felemelt helyárak. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

MŰSOR:

Szerdán este háromnegyed 7 órakor: Érik a búzakalász. A-bérlet.
Csütörtökön este háromnegyed 7 órakor: Bécsi Tarka Est.
Pénteken este háromnegyed 7 órakor: Érik a búzakalász.

Szombaton délután egynegyed 4 órakor: Letyi-Matyi, mint Robinson.

Hogyan került 500 pengő a Közellátási felügyelőség nyomozójának a zsebébe?

Felgöngyöltették a Debrecen környéki lámpaüvegforgalom fekete frontját

Debrecen környékén az utóbbi időben a petroleummal világító családok csak úgy juthattak lámpaüveghez, ha azért magas árat fizettek, vagy csere-képpen más cikket adtak.

Amikor kiderült, hogy egyes zsidó kereskedők vagontételekben kapták a lámpaüveget, a Közellátási Felügyelőség nagyarányú razzliát rendelt el. A nyomozás során megállapították, hogy a lámpaüveget szállító zsidó üveg-nagykereskedő cég az árut rendes áron ezámblázta, azonban — egyes kiskereskedők állítása szerint — előzetesen felárat kellett fizetni. A nagyarányú árdragítás jegyzőkönyvezése folyamatban van.

Amikor a Közellátásügyi Felügyelőség egyik nyomozó tisztviselője hivatalos megbízásból felkereste az egyik zsidó üveg-nagykereskedő céget, valaki a kabátja zsebébe 5 darab 100 pengős bankjegyet csuszított.

A tisztviselő a pénzt beszóllaltatta a rendőrségnek, ahol nyomban megindították a nyomozást, hogy kiderítsék, kinek volt érdeke, hogy ezzel a 500 pengővel a nyomozói elhallgattassa

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁRYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
3 óra 12.40 P.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

VASARNAP LESZ

P. CSAVOSSY ELEMÉR ELŐADÁSA
Már hírt adtunk róla, hogy a kiváló jezsuita atya, P. Csávossy Elemér városunkba érkezik és 27-én, vasárnap délután fél 5 órakor az Orsolya-zárda nagytermében előadást tart a magyar nemzet új csillagáról, Bogner Márta Margitról. Érdeklődéssel várja városunk katolikus társadalmát az előadást. A műsor részletes ismertetésére még visszatérünk.

HÁZASSÁG. Bagossy Mihály, a Bihar-nyomda tulajdonosa és Ferenczy Julianna folyó hó 22-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Tanári kinevezések. A MTI jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Peitelsky Ferencné sz. Paál Anna nagyváradi állami gimnáziumi, Földesi Sarolta nagyváradi állami gimnáziumi helyettes tanárokat az állami gimnázium tanárok létszámában rendezés tanárokká kinevezte.

ADOMÁNY. Szent Antal nevében dr. G. G.-né 5 pengőt juttatott el Balog Ferike számára.

Eljegyzés. Pozaár Mária Nagyvárad és Bachmann Mátyás Pécs. jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

4 HETI FOGHÁZ — FÉLMÁZSA KUKORICALISZTERT. Nagyvárad, febr. 22. Bagossy Lajos pékemestert 4 heti fogházra ítélte az uzsorabíróság azért, mert 1943 június havában, Nagy-eralontán 45 kilogramm kukoricalisztért kilogrammonként 1 pengő 20 filléért adott el a megállapított 41 filléres ár helyett. Az ítélet jogerős.

Értekezletet tart a MEP nagyváradi szervezete. Nagyvárad, Saját tud. A Magyar Élet Pártjának Nagyvárad városi szervezete folyó hó 23-án, szerdán este 7 órai kezdettel a Párt Kazinczy-utca, 6. szám alatti helyiségében Hlatky Endre dr. főispán elnöke alatt értekezletet tart. A Párt vezetősége kéri a tagokat, hogy az értekezleten pontosan és minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

A gyümölcsnevelő és gyümölcspulpa forgalombahozatalának szabályozása. A hivatalos lap vasárnapi száma közli földművelésügyi miniszter rendeletét, amelyben a gyümölcsnevelő és gyümölcspulpa forgalombahozatalát szabályozta.

Siessen jegyét elővételben megváltani az ESZTI kalapszalomban (Rákóczi-út 15), mert hihetetlenül nagy érdeklődés nyilvánul meg

Martzy Johanna

hegedűművész, egyetlen koncertje iránt, vasárnap 7 órakor a Református Kulturpalotában.

Felémelték a húsfejadagot Berlinben. Berlinből jeltetik: (B. T.) Berlinben a lakosság normális húsfejadagját 509 grammra emelték fel.

Ujból szabályozták a gyümölcszések előállítását és forgalmát. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a földművelésügyi miniszter rendeletét, amelyben ujból szabályozta a gyümölcszések előállítását és forgalmát. A rendelet szerint csak négyféle minőségű gyümölcszések hozhatók forgalomba, úgymint elsőrendű gyümölcszések, második, harmadik és szilvaiz. A rendelet előírásait tartalmaz a gyümölcszések csomagolására vonatkozóan is.

Gandhi felesége meghalt. Ankarából jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat közli, hogy Gandhi felesége meghalt.

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület szőlőipari szakosztálya értesíti tagjait, hogy 1944. március 8-án, szerdán este 6 órakor az Ipartestület nagytermében tartandó közgyűlést tart. Tisztelettel felkérjük tagjainkat, hogy azon minden szőlőiparosunk okvetlenül megjelenni szíveskedjék.

Ócskaruha gyűjtést rendeznek a nagyváradi társadalmi egyesületek a szegény családok támogatására

(Nagyvárad.) A városvezetőség kezdeményezésére nagyobb arányú ócskaruha gyűjtés indult meg azzal a szándékkal, hogy az összegyűjtött ruhaanyag pótolja majd a szegényebb családok hiányosságait. Kedden délután a városháza kistermében mintegy 30 váradi egyesületi vezető gyűlt össze, hogy az akció módozatait megtárgyalják. Az értekezletet dr. Hlatky Endre főispán nyitotta meg, majd dr. Soós István

kál, a Levente Egyesület elnöke bejelentette, hogy a leventék gyűjtőkocsikkal vesznek részt a munkában. Szabó János képviselő több városban szerzett tapasztalatait ismertette a gyűjtéssel kapcsolatban.

A gyűjtési munkálatok alapos megvitatása után az értekezlet elhatározta, hogy az akciót március hó első napjaiban tartják meg. A polgármester felkérte Kortsmáros László képviselőt, járjon közbe, hogy a Ma-

BUTORT színeset MEZEI-TŐI
Háló, kombinált és előszobák. Konyha újdonások
Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.)

polgármester részletezte a megmozdulás indokait, kifejtve, hogy a ruha- és cipőhiány olyan háborús tünet, amelyet pótolni nem lehet és az arra okvetlen rászorultakat csak gyűjtés útján lehetséges a mostani körülmények mellett támogatni.

A társadalmi egyesületek vezetői helyesléssel fogadták a polgármester bejelentését és valamennyien felajánlották munkájukat. Arany Pasz-

gyar Ház nagytermét az Erdélyi Párt a gyűjtés idejére engedte át. Kortsmáros a kérés teljesítésére örömmel vállalkozott. A gyűjtés irányítását Arany Paszkál és dr. Dalló Gyula vállalták.

Az akció sikere érdekében az egyesületi és egyházi vezetők nagy lelkesedéssel követnek el minden elképzelhető lehetőséget.

A földművelésügyi miniszter 1944. évi mezőgazdasági gépakciója

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter, aki már évek óta figyelemmel kíséri és minden eszközzel elősegíteni kívánja mezőgazdaságunk korszerűsítésének és fejlesztésének ügyét, felismerve mezőgazdaság gépesítésének fontosságát, minden évben tetemes összeget fordít a mezőgazdasági gépeket és eszközöket vásárló gazdák közötti anyagi támogatására. Az állami támogatás akként történik, hogy a földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági gépek vételárának egy bizonyos hányadát a vásárlónak államsegélyként visszatéríti.

A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége a földművelésügyi miniszter elgondolásának megfelelően a működési területén lévő 8 erdélyi vármegyében, épp úgy, mint az elmúlt évek folyamán, az idén is támogatni kívánja az erdélyi magyar gazdák közötti gépberendezést, hogy ezzel is elősegítse a mennyiségi és minőségi termelés fokozását. A miniszteri kirendeltség az 1944. évi mezőgazdasági gépakció lebonyolításával az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesületet bízta meg.

A mezőgazdasági gépek iránt eddig

még nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg az erdélyi gazdák között, de az igények kielégítését megnehezíti az a körülmény, hogy a mezőgazdasági gépgyárak termelőképtessége anyaghiány miatt lényegesen csökkent. Eppen ezért a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége módosítani kényszerült a gépakció eddigi feltételeit és vontató vásárlása esetén a közületeket az eddigi 50 százalékkal szemben 33 százalékos, a magánosokat pedig az eddigi 25 százalékkal szemben 20 százalékos kedvezményben részesíti. Egyéb mezőgazdasági eszközök vásárlása esetén a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége fenntartja az elmúlt években nyújtott támogatás mértékét, vagyis a közületeknek 50 százalékos, a magánosoknak 25 százalékos visszatérítést nyújt a megvásárolt mezőgazdasági gépek vételárából.

A mezőgazdasági gépakció iránt érdeklődő gazdák felvilágosításért fordulhatnak az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület kolozsvári központjához vagy a területileg illetékes MGE kirendeltségekhez.

Az ejtőernyős ugrás — honvédelem!

A Levente Hírközpont jelenti: A magyar városok utcáin művészi kivitelű színes falragaszok jelentek meg: Ejtőernyős leventék láthatók a plakáton, a magasból; repülőgépekből is ejtőernyősök ugrálnak a oldalt

lútszik az ejtőernyős leventék ugrótornya, amelyet Rákoson avattak fel a nyáron.

„A sport mindig honvédelem!” — ezt a jelszót adta ki vitéz Bély Alajos vezérezredes, az Ifjúsági Honvédelmi Nevelésnek és a Testnevelésnek Országos Vezetője. A sportokat népszerűsítő plakát-sorozat legújabb száma ez a most megjelent falragasz, amely a legmodernebb, legkatonásabb sportot népszerűsíti: „Az ejtőernyőugrás — honvédelem!” A színes falragaszok országsszerte nagy tetszést arattak. (LHK)

Tüdőbeteg leventecsapat alakult

A Levente Hírközpont jelenti: A jövő ifjúsága élni, dolgozni és alkotni akar — még beteg is! Budakeszin az Erzsébet tüdőbeteg szanatóriumban ápolt fiatalok azt a kívánságukat fejezték ki, hogy részt szeretnének venni a leventemunkában. Elsőnek a fiúk, majd hamarosan a leányok csapata is megalakult. A két csapat tagjai különlegesen szigorú orvosi felügyelet alatt élők levente-életüket. A fiúk kiképzéséből hiányoznak a megerőltető katonás elemek: könnyen, szőháiban is elszajtható anyagot tanulnak, mindenekelőtt elsősegélynyújtást és hirtudós kiképzést, aminek majd egészségesen, mint honvédek is hasznát vehetik. Elsősegélynyújtásból a Vöröskereszt kiküldöttjei előtt kitűnő eredménnyel vizsgáltak.

A leányok is megtanulták az elsősegélynyújtást, ezenkívül a fiúkkal együtt előadásokat rendeznek beteg-társaik szórakoztatására: népi énekeket tanulnak, zenélnek és olvasnak a leventeotthon könyvtárában.

— Nem akarunk a társadalom terhére lenni — mondják — és ha innen újra egészségesen kikerülünk, hasznos polgárai akarunk lenni az országnak. Szeretnénk, ha minden beteg fiatal követné példánkat az országban és átérzné, hogy neki is vannak kötelességei és jogai az életben és felkészülne arra az időre, amikor újra visszakérül az egészségesek közé. (LHK)

SPORT

Főlényes győzelmet aratott az „Árpád” Lövész Egylet válogatott csapata a vasárnapi országos versenyen

Egyéni versenyen is kitűnő helyezést értek el a városi lövészek

A nagyváradi „Árpád” lövész egyesület fedett lőterén vasárnap zajlott le az egyesület ezévi első országos kispuska és gyorslövés verseny. A versenyre szombat délután érkeztek meg a benevezett versenyzők. Vasárnap reggel fél 7 órakor kezdődött meg a verseny a rendező egyesületnek az ország egyedüli, modern műszaki berendezésű, 14 lőállásos, 25 méter távolságú, fűtött, fedett lőterén.

Mind a kispuska, mind a gyorslövés csapatversenyben főlényesen győzött a nagyváradi „Árpád” L. E. válogatott csapata 1236, illetve 665 pontos kiváló eredménnyel.

A győztes csapat tagjai (Kispuska):

1. Orbán Sándor	268 pont.
2. Póti József	265 „
3. Blázi József	261 „
4. vitéz Egedy Sándor	243 „
5. Heilmann János	244 „

Gyorslövés:

1. vitéz Egedy Sándor	98 pont
2. Orbán Sándor	98 „
3. Csoma Géza	97 „
4. Blázi József	95 „
5. Póti József	91 „

A helyezések további sorrendje a következő:

II. a kolozsvári Wesselenyi a) csapata 1221 ponttal.

III. a dési Rákóczi L. E. a) csapata 1113 ponttal.

Gyorslövészetben:

II. a Wesselenyi a) csapata 605 ponttal.

III. a dési Levente Egyesület csapata 520 ponttal.

Egyéni eredmények:

Kispuska:

1. Gyöngyössi Ferenc Kolozsvári	274
L. E.	268
2. Orbán Sándor Nagyváradi	268
L. E.	265
3. Póti József Nagyváradi	265
L. E.	261
4. Blázi József Nagyváradi	259
L. E.	255
5. Papp Gyula Dési Rákóczi	248
L. E.	247
6. Bodó Lajos Kolozsvári L. E.	247
7. v. Egedy Sándor Nagyváradi	243
L. E.	244
8. Kádár Ferenc Kvári L. E.	247

A sérüléséből felépült Lóránt is játszik vasárnap az Újvidék ellen

(Nagyváradi.) Még ki sem fujta jóformán a zöld-fehér csapat a zágrábi út fáradalmait, máris munkába kellett állni. Vasárnap kezdődik a tavaszi forduló és a NAC-nak Újvidéken kell megvívni első mérkőzését. Ez pedig nem kis erőpróba lesz, ismerte a délvidéki csapat otthoni küzdeni bírást.

Tegnap délután már edzést tartott a NAC csapata az Erzsébet-ligeti pályán és a látott munka alapján ítélkezve megállapíthatjuk, hogy minden játékos komolyan veszi az előke-

9. Heilmann János Nagyváradi	244
L. E.	244
10. Darvas Dezső Kvári L. E.	242

Gyorslövészet:

1. v. Egedy S. Nagyváradi	98
2. Orbán S. Nagyváradi	98
3. Csoma Géza Nagyváradi	97
4. Gyöngyössi F. Kolozsvár	96
5. Dr. Magyar J. Dész	96
6. Bodó Lajos Kolozsvár	96
7. Blázi J. Nagyváradi	95
8. Póti J. Nagyváradi	94

Szép eredményt értek el a Nagyváradi Sport Egylet asztali-teniszezői Kolozsvárott

A kétnapos kolozsvári versenyen igen nagy mezőny indult. Így minden osztályban benevezett legalább 50-60 játékos.

Az egész vonalon szép eredmények születtek, de különösen említésre méltó, hogy az I. B. osztályban Bereczki S. NSE megverte Mezei és Gyöngyösi magyar válogatottakat. Így felkerült az elődöntőbe ahol a budapesti Csílikkel játszott. Az első szettet gyönyörű játék után, simán megnyerte 21:14-re. A második szettben óriási a küzdelem, a válogatott Csílik minden tudásával harcolt. Bereczki hat óriási lecsapást kivéd s végül ellentámadásba megy át. A közönség tombol, tapsol, a többi asztalokon is abbahagyják a játékot és mindenki ezt a mérkőzést figyeli. A második szettet leírhatatlan nagy küzdelem után Csílik nyeri 33:31

9. Erdődi F. Kolozsvár 93
10. Heilmann J. Nagyváradi 93
A győzteseknek Ajtay G. Gyula, az Árpád L. E. elnöke, rövid beszéd keretében értékes műtárgy-jutalmakat osztott ki.

Az értékes műtárgyakat a Rákóczi-utói Tompa Ferenc porcellánkereskedés, a Nemzeti könyvkereskedés és a Hunyady József könyvkereskedés ajánlották fel. A jutalmatárgyak a verseny előtt a Hangya fűszerüzlet kirakatában voltak kiállítva (Bazár-épület).

A versenyzők között kiosztott érem egyrészt pedig a Nagyváradi Villamos Vasut hazafias érzelmi vezetősége adományozta.

A verseny kifogástalan megrendezéséért a IX. Erdélyi Lövészkerület nevében Jánossy Sándor előadó mondott köszönetet a nagyváradi „Árpád” lövész egyesületnek.

arányban. (Szettarány: 1:1.) A harmadikban újból Csílik győz és így Bereczki S. a harmadik helyen végzett.

A csapatversenyben különösen nagy meglepetést keltett az, hogy az NSE simán 3:0-ra verte a Debreceni DEAC csapatát. Schambre II sport-szerű viselkedéséért és egy II. hely feladásáért (ahol tévedésből kétszer került össze egy játékosal) megkapta a sport kitüntetést márványon.

Dr. Bánkuty László, a szövetség elnöke látva Bereczki S. és Schambre II. kitűnő játékát, annyit mondott:

— A következő válogatott edzésre fel fogom hívni ezt a két fiatal tehetséget.

A csapat hetfőn hajnalban érkezett haza. Dudás L. vezetésével.

Hosszú Zoltán filmjének semmi köze sincs Erba-Odeschalchi Sándor dr. regényéhez

Hosszú Zoltán, a Nemzeti Színház népszerű művésze nemrégiben filmre vitte Barsi Dénes, az ismert író „...és a vakok látnak” című film-könyvét. A film, amelynek főszerepét Eszenyi Olga, Nagy István és Hosszú Zoltán játsszák, már bemutatásra készen áll. A filmmel kapcsol-

latban Erba-Odeschalchi Sándor nyilatkozott, részben mert azt hitte, hogy a film az ő regénye felhasználásával készült, részben pedig a hasonló címet kifogásolta. A nyilatkozattal kapcsolatban Hosszú Zoltán a következőket közli:

Erba-Odeschalchi Sándor úr több lapban tiltakozott az „...és a vakok látnak” című film ellen, kijelentve, hogy négy évvel ezelőtt „A vakok látnak” címen regénye jelent meg és sem a regénynek, sem a filmnek filmen való felhasználására engedélyt nem adott senkinek. Tekintettel arra, hogy a „tiltakozás” megfogalmazásából olyasmint is kiolvashatnak a tíjékoztatlanabbak, mintha a filmnek valóban volna valami köze az említett regényhez, éppen azért közlöm, hogy az „...és a vakok látnak” Barsi Dénes eredeti filmdrámája és Erba-Odeschalchi Sándor úr regényével semmi vonatkozásban nincs. A Bibliából idézett címen az „és” szóeska egészen más logikai tartalmat ad a címnek, mint amit a nevezett regény címe jelent.

RÁDIO

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 24.
Budapest I.

8.35 Kamarazene.
10.15 Beszkártzenekar.
11.15 A Budapesti Szalonzenekar.
11.40 Külföldi híradó.
Utána: Szórakoztató muzsika.
12.30 Honvédeink üzennek. — A Vörös-kereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara.
15.00 A rádió diáklírei.
15.10 Horváth Dudás József cigányzenekara muzsikál.
15.30 Gesztelyi Nagy László dr. előadása.
17.00 Rádiózenekar.
17.45 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
18.10 A magyar műdal mesterei.
18.35 A 106. születésnap. Közvetítés a Nemzeti Színházról. Komédia 3 felvonásban.
21.10 Mindenből egy keveset.
22.40 Olasz és francia operaszíndarabok.

Budapest II.

19.00 Francia nyelvtanítás.
19.30 A Kassai Rádió műsorából.
21.05 Turi Turgonyi András elbeszélése.
21.40 Fényes Szabolcs műveiből játszik a rádiózenekar.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Férfi ruhákat, használtakat legjobban vehet, eladhat Molnárnál, Bémer-tér 1. 910
KERESÉK megvételre egy húzós mázsát. Széchenyi-tér 2, kenyér-üzlet.

Varrógépet bármilyen állapotban, magas árban veszek Kles Bélánál, Kosuth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Jó négylámpás teleskop rádió eladó. Terézia-u. 8. 611

Kombinált szoba, konyha, rekamlár eladó Verő asztalos, Kapucinus-u. 11. lefon 23-30. 65

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Paragazzal poloskát, molyt, pelét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 604

Zippzárváltás felelősséggel, Jakab műszerésznél, Kosuth-u. 5. 64

Kölcsön 5 éves 51/2%os kamattal költségmentesen Hitelszövetkezettől, Bethlen István-u. 6. kapható. 539

Állást keres

Iparigazolvánnyal rendelkező nemzetvédelmi-kereszties főmunkár azonnali belépőre állást keres. Cím: Győri Pal Esteré. 612

Elveszett

Elveszett Orosz Gyuláné névre szóló vásárlási könyv, Becsületes megtaláló adja be a kiadóba, jutalmat kap. 609

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztésért felelős főszerkesztő: Dr. Paál Árpád
A kiadásért felelős főszerkesztő: Dr. Virág Jeromos

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyváradi, Szilányi Dózsa utca 1. 476m